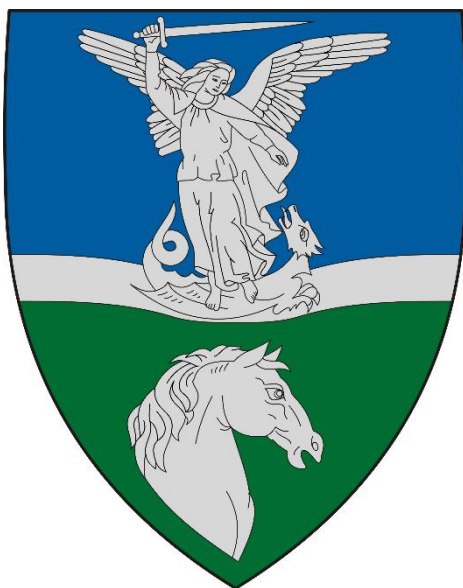

RIHGY 22/2022.

BESZÁMOLÓ
A RÉVÉSZ ISTVÁN HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY
2022. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

TARTALOMJEGYZÉK

ÖSSZEFOGLALÓ	4
SZAKMAI FELADATOK	6
ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS	6
AJÁNDÉKOZÁS	6
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEK	9
SAJTÓHÍREK ADATBÁZISA	9
VÁSÁRLÁS	9
ÁLLOMÁNY NYILVÁNTARTÁSA	9
ÁLLOMÁNYVÉDELEM	9
DIGITALIZÁLÁS	10
LÁTOGATÓK	10
KUTATÓK	11
SZAKMAI INTERJÚK	11
MÚZEUMPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK	11
SÉTÁLJUNK EGYÜTT! – SZELLEMI ÉS FIZIKAI REKREÁCIÓS ÉS TURISZTIKAI PROGRAM	22
PÁLYÁZATOK	23
RÉSZVÉTEL SZAKMAI SZERVEZETEK MUNKÁJÁBAN	23
EGYÜTTMŰKÖDÉS A HELYI KÖZÖSSÉGEKKEL	23
BABJÁK SZÍNJÁTSZÓ STÚDIÓ	23
TÓTH MARISKA HAGYOMÁNYŐRZŐ ALAPÍTVÁNY	23
EGYÉB FELADATOK	24
DUNAKESZI FEJLESZTÉSEK ADATBÁZIS	24
AZ ISZTAMBULI DELEGÁCIÓ DUNAKESZI FOGADÁSA	24
33 ÉV – 33 TÖRTÉNET	24
ALAGÚTLÁTOGATÁS	24
DEGGENDORFI KAPCSOLATTARTÁS	24
ÜZEMELTETÉSI ÉS MŰKÖDÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	25
A GYŰJTEMÉNY FIZIKAI ÁLLAPOTA	25
A GYŰJTEMÉNY ÜZEMELTETÉSE	25
RENDEZVÉNYEK	26
DUNAKESZI VIADAL	26
45 ÉVE VÁROS DUNAKESZI	26
VÁNDORKIÁLLÍTÁS	26
FLORÁLIA A DUNA-PARTON	30
45 KÉRDÉS A 45 ÉVES DUNAKESZIRŐL – VÁROSTÖRTÉNETI KVÍZJÁTÉK	30
XI. DUNAKESZI FESZT	30
SZENT MIHÁLY-NAPI BÚCSÚ	30
100 ÉVE SZÜLETETT BRUSZNYAI JÓZSEF DUNAKESZI PLÉBÁNOS EMLÉKKIÁLLÍTÁS	30

RÉSZVÉTEL A VÁROSI HELYTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ MEGSZERVEZÉSÉBEN ÉS LEBONYOLÍTÁSÁBAN	32
<u>PUBLIKÁCIÓK, SZERKESZTŐI TEVÉKENYSÉG</u>	33
PUBLIKÁCIÓK	33
KÖTETEK	33
TANULMÁNYKÖTET	35
FOLYÓIRATOK	35
SZERKESZTŐI TEVÉKENYSÉG	35
<u>PR ÉS MARKETING</u>	36

Összefoglaló

A RIHGY 2018 óta működik közérdekű muzeális kiállítóhelyként. Az ebben az évben megfogalmazott küldetésünk – kiemelt szerep betöltése a helytörténet városi szintű megismertetésében, népszerűsítésében; minden korosztály bevonása a helytörténet szeretetébe – nagyrészt teljesült. Az 5–13 éves korosztály körében az RIHGY népszerűsége tette szert, tevékenységét szüleikkel együtt figyelik, újabb kiadványainkat várják, a városi rendezvényeken keresnek. A következő öt év során a 13+ korosztály számára készülő programok megfogalmazásával erősíteni kell az eddig elért eredményeket.

2022-ben tovább folytattuk állományunk gyarapítását: a település történetét bemutató fényképek, dokumentumok és tárgyak költöztek a gyűjteménybe. Száznál több képpel bővült Digitális Fotótárunk is, Történeti Sajtóadabázisunkba újabb cikkek és közlemények kerültek be. Az állomány gyarapítása mellett annak nyilvántartása is kiemelten fontos. A papír alapú, törvényileg kötelező nyilvántartás mellett folyamatosan töltjük a Múzeum Digitárban tárolt elektronikus nyilvántartásunkat is. Utóbbi célja, hogy – hosszabb távon – interneten keresztül is hozzáférhetővé váljon a gyűjteményi alapanyag.

Idén kevés korlátozást jelentett a koronavírus, így a gyűjteményt sokan látogatták meg. A RIHGY – méreteihez képest – rekordlátogatottságot ért el, mind az egyéni, mind a csoportos látogatók, továbbá a múzeumpedagógiai foglalkozáson résztvevők számában is. A *Sétáljunk együtt!* szellemi és fizikai rekreációs és turisztikai program keretében az idén is sok család, baráti társaság és egyéni sétáló járta Dunakeszit a *Titkos utakon c.*, 5–9 éveseknek készült, illetve a *Dunakeszi séták* Actionbound mobilalkalmazás segítségével bejárható sétaútvonalakon. Az idei évben 5 új turisztikai tábla kihelyezésére is sor került – ebben az esztendőben az egyházi épített örökségünkhöz.

A dunakeszi muzeológiai programok kapcsán országos, illetve megyei szakmai szervezetek munkájában is rést veszünk. Együttal együttműködünk a helyi közösségekkel különféle helytörténeti célok megvalósításában.

A gyűjtemény üzemeltetésében 2022 őszén problémaként jelentkezett a világszinten kibontakozó energiaválság. A gazdaságosan nem fűthető épületet 2002. november 17-én be kellett zárni, és december 31-ig zárva is tartott.

A koronavírusjárvány miatt ebben az évben csak minimális korlátozásokra került sor. Ennek köszönhetően az idei városi rendezvénynaptár szinte minden rendezvényét sikerült megtartani. A RIHGY kiállítással készült a Dunakeszi Viadalra, online, majd élő kvízzjátékkal a város születésnapja alkalmából rendezett ünnepségre, vándorkiállítással Dunakeszi 45 éves várossá válása alkalmából, kincskereső játékkal a Dunakeszi Fesztre, közös játékkal (a Dunakeszi Technikai Kiállítással és a Hagyományok Sátrával) a Szent Mihály-napi búcsúra. Segítséget nyújtottunk a Szent Mihály-templom egyházközségének dr. Brusznai József dunakeszi plébános 100 éves születésnapja alkalmából rendezett kiállításuk elkészítéséhez.

2022-ben két kiadvány készült a RIHGY által. A Gregsom Hungary Kft.-vel közösen elkészített *Élj és dolgozz Dunakeszin!* a dunakeszi munkaadókat és munkavállalókat kívánta összekötni, továbbá beruházásösztönző funkciót is betölt. A *Dunakeszi, a mi városunk – Dunakeszi 45 c.* kiadványunk városunk 45 éves történetét mutatja be szöveggel és képben az érdeklődők számára. Emellett a *Dunakeszi Helytörténeti Szemle* és a *Dunakeszi Polgár* számára készültek minden számba közlemények, illetve több televíziós műsorban is részt vállalt a RIHGY (ATV, Hír TV, Duna TV).

Az idei év számokban:

- 5 adományozótól 235 új tárgy, fénykép és dokumentum a gyűjteményben
- 151 új digitális fénykép a Digitális Fotótárban
- 2088 tétel a MúzeumDigitárban
- 172 fő egyéni gyűjteménylátogató
- 4611 gyermeknek 225 múzeumpedagógiai foglalkozás
- 16 kutató munkájának segítése
- 2 szak-, 12 ismeretterjesztő publikáció
- 2 kötet megírása, megszerkesztése

Szakmai feladatok

Állománygyarapítás

Ajándékozás

A gyűjtemény állománya az idei évben is gyarapodott (235 tétellel) önkéntes adományozás útján. A 2022. évi gyarapodást az alábbi táblázat mutatja be:

1. táblázat: Ajándékba kapott állomány

ssz.	adományozó neve	ajándékba kapott tárgyak
1.	Varga István József	100 éves a Dunakeszi Református Egyházközség (szórólap)
2.		Dunakeszi Reformátusok (hírlevél)
3.		A Lelkészi Hivatal értesítője (3 db)
4.		Meghívó – Alag–Dunakeszi Református Ker. Nőegylet
5.		Fizetési felhívás
6.		Váczi Egyházmegyei Takarékpénztár Rt. váltója (2 db)
7.		Nyugta
8.		Meghívó Kultúrestélyre
9.		Egyházközségi törzslap
10.		Dunakeszi–Alagi Figyelő
11.		dunakeszi vízmű helyszínrajz
12.		dunakeszi vízmű alagút helyszínrajz
13.		káposztásmegyeri vízmű helyszínrajza
14.		125 éves a Fővárosi Vízművek
15.	Mucsi Sándorné	Kakuk Lajos által készített fűszertartó polc (1980-as évek)
16.	Budai László	a Hit pajzsa kitüntetés
17.		díszoklevél – a dunakeszi Szent Mihály-templom kórusa basszus szólamának örökös tagja
18.		fotó – karácsony a Szent Mihály-templomban (Bruznyai József, Kurdics József)
19.		fotó – kislány, széken (1925. július)
20.		fotó – Bruznyai József kislányként, ismeretlen kislánnyal
21.		fotó – id. Bruznyai József csendőregyenruhában
22.		fotó – id. Bruznyai József és felesége, esküvői fotó
23.		fotó – Bruznyai Árpád (eredeti)
24.		fotó – Bruznyai József, Nyíri Tamás, Szuchy Béla, Liptay György (1945, másolat)
25.		fotó – a Bruznyai család
26.		CD – „Mondd el fiadnak – a felejtés ellen”, interjú Bruznyai Józseffel
27.		2 db CD – Interjúk Bruznyai Józseffel
28.		CD – „Igazából mennyország” – interjú Bruznyai Józseffel
29.		4 db CD – Riportfilm Bruznyai Józseffel
30.		Bruznyai József díszpolgári oklevele – Kálló
31.		Bruznyai József oklevele
32.		Bruznyai József – Reálgimnáziumi érettségi bizonyítvány (3 db)
33.		Bruznyai József doktori oklevele a Bécsi Tudományegyetemről
34.		Elismerő oklevél a Hit pajzsa kitüntetéshez kapott herendi porcelán szoborhoz
35.		Bruznyai József kiegészítő érettségi bizonyítványa
36.		Bruznyai Töhötöm (József) elemi népiskolai értesítő könyvecskéje
37.		Bruznyai József gimnáziumi tanulmányi értesítője
38.		Bruznyai József bécsi egyetemi leckekönyve
39.		Bruznyai József bécsi egyetemi tanulói engedélye
40.		Bruznyai József személyi igazolványa
41.		Bruznyai József papi igazolványa

42.	Bruszniai József váci püspöki hittudományi főiskolai leckekönyve
43.	Bruszniai József születési anyakönyvi kivonata
44.	Bruszniai József keresztlevele
45.	Bruszniai József igazolás a Bécsi Tudományegyetemről, hogy ott tanult (2 db)
46.	Bruszniai József abszolutórium a Bécsi Tudományegyetemről
47.	Bruszniai József számára igazolás bécsi tartózkodásához
48.	Bruszniai József értesítést kap, hogy Cenki József érkezik hozzá adminisztrátorként
49.	Kecskeméthy Géza értesíti Bruszniai Józsefet, hogy a képviselő-testület díszpolgárrá választotta
50.	Bruszniai József bérnyomtatási igazolása
51.	Bruszniai József doktori védésének meghívója a Bécsi Tudományegyetemen
52.	Bruszniai Töhötöm (József) első áldozási emléklapja
53.	Bruszniai Árpád első áldozási emléklapja
54.	Erdőtarcis község köszönti Bruszniai Józsefet pappá szentelésének 70. évfordulója alkalmából
55.	Bruszniai József dunakeszi díszpolgári oklevele
56.	Bruszniai József emléklapja a Magyar Kormány (Orbán Viktor miniszterelnök) köszönti 90. születésnapja alkalmából
57.	Bruszniai József emléklapja a Magyar Kormány (Orbán Viktor miniszterelnök) köszönti 95. születésnapja alkalmából
58.	Révész István-díj Bruszniai József számára (2017)
59.	Dunakeszi emléklap a Szent Mihály-templomban tartott gyémántmiséje alkalmából Bruszniai József részére
60.	Helvécia község elismerését fejezi ki dr. Bruszniai Józsefnek a Hit pajzsa díj elnyeréséhez
61.	Díszpolgárrá avatás Kállón – 2009. október 23. (beszéd)
62.	a Mindszenty Társaság díja – „A történelmi haza szolgálatában”
63.	emléklakett a Dunakeszi Radnóti Gimnáziumtól
64.	„Dunakeszi városért”-díj (1993)
65.	Bruszniai József katonai igazolványa
66.	Bruszniai József atya részére pappá szentelésének 70. évfordulója alkalmából (2015)
67.	Meghívó a dunakeszi millenniumi fesztiválra (2000)
68.	Bruszniai József sétabotja
69.	Bruszniai József túraakalapja
70.	52 doboz dia
71.	2 tasak dia
72.	3 tekercs 8 mm-es film
73.	Krisztus kép – Erdőtarcsa 2010 (ajándék Bruszniai Józsefnek)
74.	Album (37 kép) Bruszniai József pappá szentelésének 60. (?) évfordulója alkalmából (Szent Mihály-templom)
75.	2 fénykép Bruszniai József pappá szentelésének 60. évfordulója alkalmából agapé
76.	2 db fénykép: Bruszniai József doktorrá avatása Bécsben (1949)
77.	Keresztlevél Révész István aláírásával (1906)
78.	Bruszniai József idősebb korában (másolat)
79.	családi fotó (Szentés 1940)
80.	Bruszniai Árpád és József elsőáldozásakor
81.	Bruszniai József kisgyerekként, szüleivel (2 db)
82.	Bruszniai Józsefné sz. Takács Franciska sírja Szentesen
83.	Bruszniai József iskolai szereplésén (Kiskunhalas, 1932)
84.	3 db kép Bruszniai József az ausztriai Sankt Michael plébánia kertjében (1944)

85.		A szentesi cserkészcsapat (első sorban a legmagasabb: Brusznai József)
86.		A Szentesi Gimnázium asszisztenciája (1939)
87.		A Brusznai család az anyai nagymamával és az édesanya testvérével
88.		Takács Franciska édesanyjával és fiútestvérével
89.		két lap (4 oldal) másolat a Bécsi Tudományegyetemen használt lecke-könyvből
90.		Dr. Horváth Béla értesíti Brusznai Józsefet, hogy elnyerte a Hit Pajzsadíjat
91.		Oklevél Brusznai Józsefnek a Kertbarátok VII. Országos Versenykiállításán való eredményes részvételért (Nagykőrös, 1977)
92.		Oklevél Brusznai Józsefnek a Dunakeszi Kertbarátok Köre és a Kisállattenyésztők termék bemutató kiállításán elnyert III. díjért (1979, augusztus 20.)
93.		Id. Péntek Lajos festménye (Constable nyomán)
94.	Péntek Lajos	Id. Péntek Lajos: Tájház
95.		Id. Péntek Lajos: Visegrádi tájkép
96.		Id. Péntek Lajos: Dunakeszi kert
97.		Id. Péntek Lajos: Öltözködő lány
98.		Kákonyi Erzsébet (6 db kép)
99.		Talmácsy István: Csendélet
100.		17 db metszett üveg pohár
101.	Gyombolainé dr. Kindler Edit	Mahler Edit korcsolyája
102.		2 db faragott, festett díszkaró virágokhoz (Mahler Edit iskolai munkája, 1940-es évek)
103.		Hímzett díszszekendő (Kindler Edit iskolai munkája, 1960-as évek)
104.		Iskolai ügyeletes karszalagja (Kindler Edit iskolai munkája, 1960-as évek)
105.		10 db Dunakeszi Konzervgyár címke
106.		Dunakeszi Konzervgyár nyílontáska
107.		Kenyereszacska – Kardos pékség
108.		5 db szappan (Dr. Mahler Sándorné, 1940-es évek)
109.		1 doboz szappanpehely (Dr. Mahler Sándorné, 1940-es évek)
110.		1 db csomagolópapír (Dr. Mahler Sándorné, 1940-es évek)
111.		1 db lekváros szilke
112.		2 db iskolai kézimunka (Mahler Edit, Mahler Ilona, 1930-as évek)
113.		1 db iskolai kézimunka (Kindler Edit, 1960-as évek)
114.		3 db Vitapric üveg
115.		1 tekercs polcdísz (1920-as évek)
116.		Városépítés folyóirat, 1980/5. sz.
117.		Petrofor leírása (2 db)
118.		Mahler Ilon MÁV-igazolványa (2 db)
119.		1 db orvosi recept – Dr. Bayer Emil (1941)
120.		1 db orvosi recept – Dr. Bayer Emil (Kincsem)
121.		Gerbert Ottó – ostyatartó
122.		Dr. Weisz István recept (3 db)
123.		Kindler József légoltalmi igazolványa
124.		Meghívó a Dunakeszi felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi hangversenyre

Az átvett állományról az adományozókkal a gyűjtemény ajándékozási szerződést kötött.

Digitális fényképek

2022-ben állományunk jelentős mértékben gyarapodott digitális fényképekkel (151 db), amelyek nagy részének nyilvántartásba vétele is megtörtént.

Sajtóhírek adatbázisa

Az Arcanum Digitális Tudománytár (ADT) több mint 41,77 millió oldalas, a 19. századtól Magyarországon megjelent újságok, folyóiratok és periodikák digitalizált változatát tartalmazó adatbázisból a Dunakeszi történetéhez köthető cikkek letöltését az idei évben is folytattam.

Vásárlás

Az idei évben vásárlás útján is gyarapítottuk a gyűjtemény állományát. Dusza Tibor 2 db, a dunakeszi Felsőtabánt ábrázoló, 2005-ben készült festményét vásárolta meg a gyűjtemény egy magántulajdonostól, 100.000 forint értékben. Az adásvételi szerződés alapján a festmények a gyűjtemény tulajdonába és leltári nyilvántartásába kerültek.

Állomány nyilvántartása

A közérdekű muzeális kiállítóhelyek számára az 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet a múzeum, valamint az országos szakkönyvtár és a megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatókról; a 376/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet a muzeális intézmények működési engedélyéről; továbbá a 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról írja elő, hogy alapleltárt kell vezetnie az általa kezelt tárgyi, fotó és írott emlékekről.

Ennek megfelelően az idei évben folytatódott a múzeumi tárgyak, fotók és dokumentumok nyilvántartásba vétele. A gyarapodásként megadott tételek gyarapodási naplóba és részben már leltárkönyvbe is kerültek.

A digitális fotók leltározása részben elkészült. A néprajzi és történeti tárgyak leltározása folyamatban van.

A leltár jelenleg – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – papír alapon készül. Ugyanakkor az idei évben megkezdtük a MúzeumDigitár szoftver használatát, amely jelenleg 6 gyűjteményre osztva 2088 tételt tartalmaz.

Állományvédelem

A gyűjtemény *Állományvédelmi és restaurációs tervének* (2019–2022) megfelelően az idei évben is mindent megtettünk meglévő állományunk védelmére (portalanítás, rozsdamentesítést, moly és rágcsálók elleni védelem). 2023-ban szükséges a RIHGY állományvédelmi és restaurációs tervének megújítása.

Szakszerű restaurálásra 2021-ben a Nemzeti Kulturális Alaphoz pályázatot nyújtottunk be, amelynek keretében a parasztkonyhában lévő, 1890-ből származó sarokpadunk restaurálását – a restaurálási szempontból felettes szervünk – a Ferenczy Múzeumi Centrum restaurátora megkezdte, a munka 2022. februárban zárult le. A látogatók jelenleg egy teljesen helyreállított, kártevőmentesített sarokpadot szemlélhetnek meg az állandó kiállítás 6. sz. kiállítóterében (konyha).

A pályázati összeg egy részéből savmentes archiváló dobozok beszerzésére került sor, amelyek irataink és fényképeink szakszerű, az állományvédelmi előírásoknak megfelelő tárolását teszik lehetővé.

Digitalizálás

Az idei évben digitalizálási pályázaton – kiírás hiányában – indulni nem tudtunk.

Digitális állományunk gyarapítás ebben az évben is csak saját erőből történhetett. Digitalizált állományt a Digitális Fotótárban tároljuk annak érdekében, hogy egy későbbi, jól kereshető adatbázis részévé válhassanak.

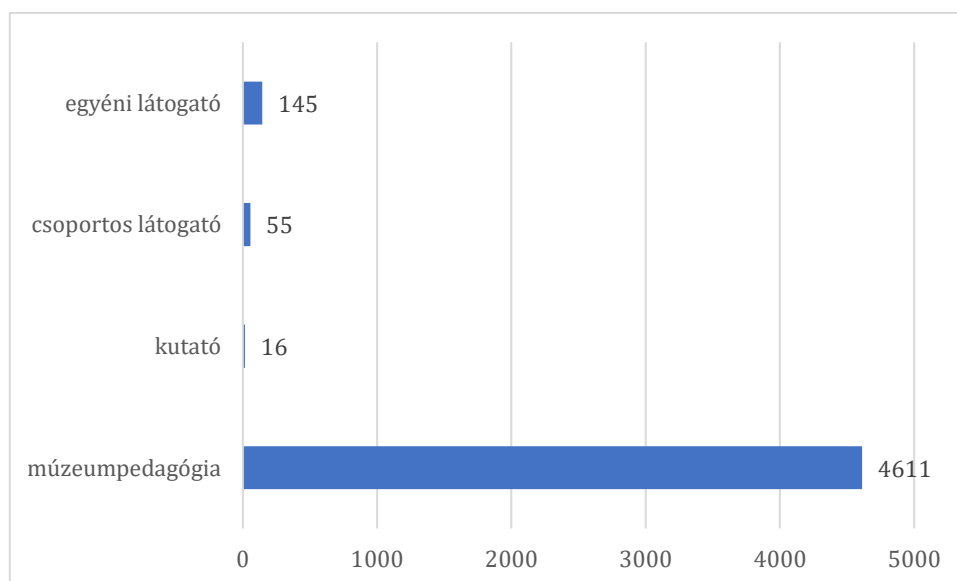
Digitális állományunk elsősorban régi, a települést ábrázoló fotókkal gyarapodott. Ugyanakkor kaptunk képeket az egykori tűzoltóparancsnok, Győrffy Tihamér családjától, a régi dunakeszi paraszti viseletről, osztályokról, óvodai csoportokról, épületekről, Mária-lányokról is.

Látogatók

A 2022 őszén kibontakozó energiaválság a kulturális intézményeket erőteljesen sújtotta. A Révész István Helytörténeti Gyűjtemény 2022. november 15.–december 31. között zárva tartott. Ebben az időszakban látogatókat fogadni nem tudott.

Az év közbeni egyéni látogatók létszáma 28 fő volt és 3 csoport érkezett (55 fő). A Szent Mihály-napi búcsú idején (október 2.) 117 fő látogatta meg a gyűjteményt.

1. sz. diagramm: A RIHGY látogatói a 2022. évben (főben)

Kutatók

Az idei évben 16 kutató kereste fel személyesen vagy e-kutatás keretében a gyűjteményt. Számukra a kutatási anyagokat elő kellett készíteni, igény esetén digitális másolatok készültek, továbbá szakmai iránymutatást is többen kértek.

Szakmai interjúk

Az idei évben Lengyel Istvánnal (Hogyan készült a Gólya?), Domoszlai Erzsébettel (Dunakeszi zenei élete), Lévai Tiborral (Alagi lóspont) és Gódor Imrével (Dunakeszi egészségügye az 1970-es évektől) készítettem interjút.

Múzeumpedagógiai foglalkozások

A 2020. és a 2021. évekkkel ellentétben idén nem volt óvoda/iskolalátogatási korlátozás a koronavírus miatt. Ennek megfelelően a teljes tanévben, illetve a szünetekben is sor került múzeumpedagógiai foglalkozásokra.

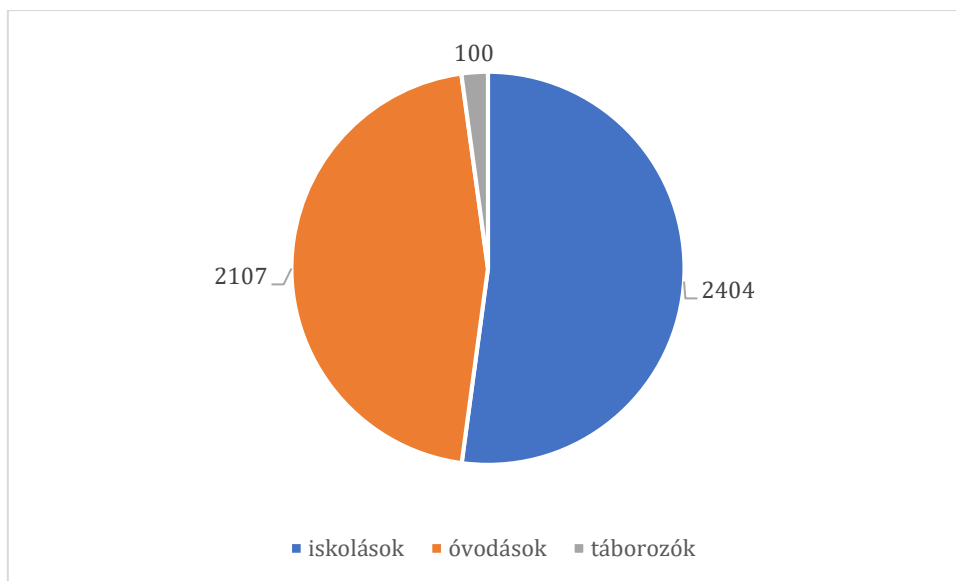
Múzeumpedagógiai programunk az idei évben is sikeresnek mondható: **4611**, Dunakeszi óvodába és iskolába járó, vagy nyári táborozó gyermek számára tartottam múzeumpedagógiai foglalkozásokat, helytörténeti sétákat, valamint gyűjteménylátogatások során vezetést (225 alkalommal).

Minden nevelési/tanév elején írásban tájékoztatom az intézményvezetőket a lehetséges múzeumpedagógiai foglalkozásokról, kérve, hogy kollégáikkal ismertessék meg a lehetőséget. Az idén vezettem be a *Múzeumpedagógiai adatlapot*, amelyen minden osztályfőnök láthatja a lehetséges foglalkozásokat, azt, hogy az adott foglalkozást milyen korosztály számára ajánlom, és vezetheti, hogy az ő osztályában milyen foglalkozásokat tartottunk már meg. Ez különösen azokban az iskolákban, osztályokban fontos, akik több éven keresztül kérnek foglalkozásokat a RIHGY-től.

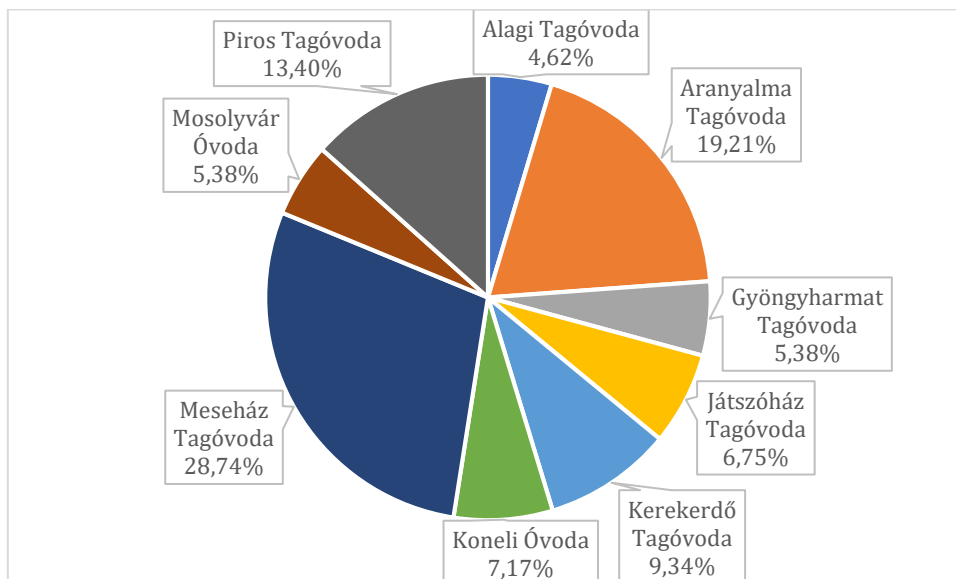
Összeségében elmondható, hogy az Eszterlanc Óvoda, a Szent Erzsébet Katolikus Óvoda, a Szent Miklós Görögkatolikus Óvoda és Radnóti Miklós Gimnázium egyáltalán nem vesz részt gyermekeivel, diákjaival múzeumpedagógiai foglalkozásokon, míg az Alagi Tagóvoda és a Széchenyi István Általános Iskola mérsékelten választja a foglalkozásokat (évi max. 1 alkalommal). A Kőrösi Csoma Sándor és a Bárdos Lajos Általános Iskolák csak alsó tagozatos diákjaik, míg a Szent István és a Fazekas Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola alsó és felső tagozatos diákjaik számára is kérik a helytörténeti foglalkozásokat.

2. sz. diagram: A múzeumpedagógiai foglalkozások megoszlása résztvevők szerint (fő)

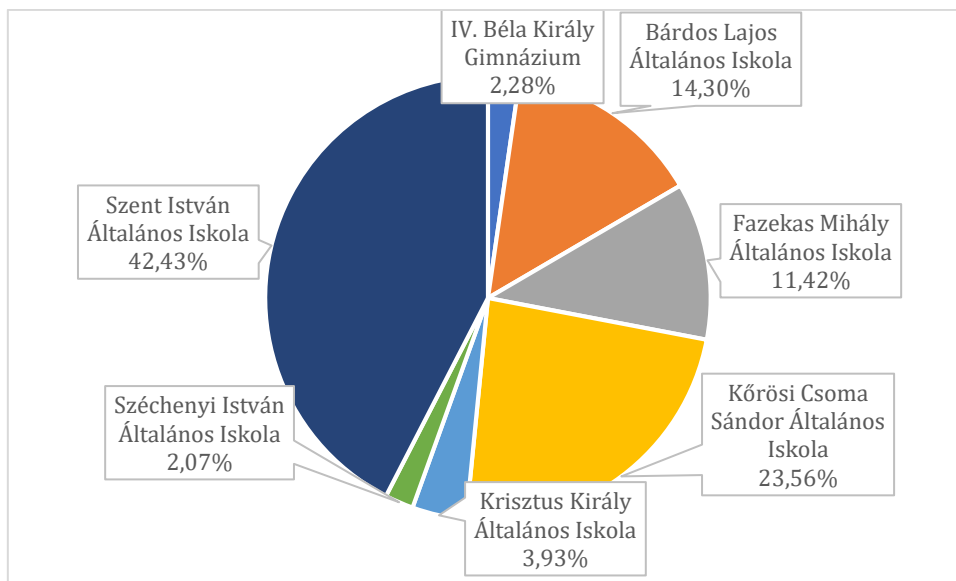

3. sz. diagram: A dunakeszi óvodák részvételi aránya (százalékban) az éves óvodai múzeumpedagógiai foglalkozásokban

4. sz. diagram: A dunakeszi iskolák részvételi aránya (százalékban) az éves iskolai múzeumpedagógiai foglalkozásokban

* A IV. Béla Király Gimnázium esetében a jelenlegi 2,28%-os részvételi arány a maximális tanulói létszám mellett egyszeri alkalommal megtartott foglalkozást foglalja magában.

A koronavírusos évek pozitív fejleménye, hogy az idej, korlátozásmentes tavasszal és ősszel is számos helytörténeti sétát kértek a köznevelési és közoktatási intézmények, így a dunakeszi gyerekek számára biztosítják lakóhelyük megismerésének lehetőségét.

A múzeumpedagógiai program célja az óvodás és alsó tagozatos korú gyermekek esetében az idej esztendőben is az volt, hogy a gyermekek játékosan ismerkedjenek meg településünk múltjával (és jelenével), ismerjék azt a helyet, ahol laknak. Ennek érdekében nemcsak a köznevelési és közoktatási intézményekben tartottam foglalkozásokat, hanem külső, Dunakeszi története szempontjából fontos helyszínekre kirándulásokat is szerveztünk. Az óvodások és az általános iskola alsó tagozatos gyermekek számára a *Sétálj velünk Dunakeszin!*, és a *Dédi, mesélj még!* című helytörténeti mesekönyvek 10-10 meséje kínál húszféle foglalkozást. Ennek keretében minden egyes foglalkozás során egy mesét dolgozunk fel.

A múzeumpedagógiai foglalkozások rendszerint beszélgetéssel kezdődnek, amelyet (életkortól függően) 10-25 perces ismeretátadás követ. Ehhez – amennyiben az intézmény lehetőségei engedik – Power Pointtal készített vetítést használok, sokszor kisfilmeket is megnézünk. Ahol erre nincsen mód, ott nagyméretű képekkel helyettesítjük a vetítést. Amennyiben lehetséges eredeti tárgyakkal és reprográfiai úton előállított fotókkal is segítem az ismeretek feldolgozását. Az információk rögzítését kézműves foglalkozások, mozgásos feladatok (énekekkel, mondókákkal) vagy társasjátékozás révén végezzük.

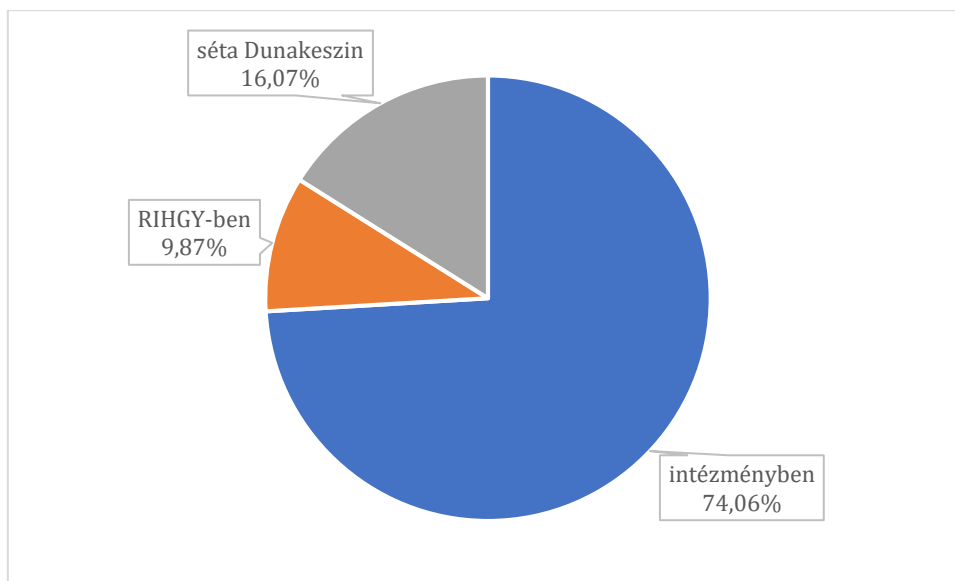
A felső tagozatosok számára az adott témához kapcsolódó interaktív kiselőadásra kerül sor, amelynek folyamán feladatlapot is töltenek ki a diákok. Sokszor kisfilmekkel színesítjük az órákat.

A múzeumpedagógiai foglalkozások helyszíne azonban nemcsak az adott oktatási intézmény, de az RIHGY is lehet. Az ide látogató csoportok számára kortól és érdeklődéstől függően (ezt a kísérő pedagógusokkal előre egyeztettem) tartok foglalkozásokat. Jelenleg max. 20-25 fő a múzeum befogadó képessége, így a nagyobb létszámú csoportokat rendszerint meg kell osztani (addig a Főteret és a Szent Mihály-templomot tudják meglátogatni).

A múzeumpedagógiai foglalkozásokhoz szükséges minden alapanyagot a RIHGY állítja elő, kinyomtatásában a Programiroda nyújt segítséget. A feladatok kitalálása, legyártása szintén a RIHGY által történik, a kicsiknek színezőket keresek, vonalvezetőket és párkeresőket készítek, kirakót gyártok. A nagyobbaknak logikai, matematikai és nyelvi játékokat találok ki a feldolgozandó témakörben, illetve rendszerint kézműveskedünk és mozogunk is a foglalkozások során. Az iskolások esetében ellenőrző kérdéssort adok a pedagógusoknak, amelynek kitöltése nem érdemjegyre megy. Sok esetben lapbookot is készítenk.

5. sz. diagramm: A RIHGY múzeumpedagógiai programjának helyszínei (résztevők százalékban)

2. táblázat: A 2022-ben megtartott múzeumpedagógiai foglalkozások

dátum	intézmény	csoport/osztály	foglalkozás	létszám
2022.01.04	Bárdos Lajos Általános Iskola	1.a	Lakodalom	29
2022.01.07	Szent István Általános Iskola	1.d	Téli ünnepek és jégvágás	28
2022.01.10	Szent István Általános Iskola	4.c	Téli ünnepek és jégvágás	26
2022.01.13	Szent István Általános Iskola	1.c	Lakodalom	29
2022.01.18	Szent István Általános Iskola	6.b	Életmód a régi Dunakeszin	27
	Szent István Általános Iskola	2.a	Téli ünnepek és jégvágás	25
2022.01.20	Szent István Általános Iskola	6.c	Életmód a régi Dunakeszin	28
2022.01.24	Mosolyvár Óvoda	Pillangó csoport	Lakodalom	12
2022.01.26	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.b	RIHGY	22
2022.02.03	Kerekerdő Tagóvoda	3 csoport (nagy csoportosok)	Lakodalom	24
2022.02.04	Bárdos Lajos Általános Iskola	1.a	Téli ünnepek és jégvágás	29
2022.02.07	Meseház Tagóvoda	3 csoport	Lakodalom	82
2022.02.08	Meseház Tagóvoda	3 csoport	Lakodalom	79
2022.02.11	Bárdos Lajos Általános Iskola	3.d	Lakodalom	21
2022.02.14	Mosolyvár Óvoda	Brumi csoport	Lakodalom	28
2022.02.17	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.a	Lakodalom	27
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.b	Lakodalom	26
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.c	Lakodalom	27
2022.02.21	Aranyalma Tagóvoda	Barack csoport	Lakodalom	28
	Aranyalma Tagóvoda	Szőlő csoport	Lakodalom	29
2022.02.22	Aranyalma Tagóvoda	Szilva csoport	Lakodalom	27
	Aranyalma Tagóvoda	Alma csoport	Lakodalom	28
2022.03.01	Fazekas Mihály Általános Iskola	4.b	RIHGY	27
2022.03.03	Szent István Általános Iskola	1.c	Duna-part	29

2022.03.07	Aranyalma Tagóvoda	Alma csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	28
	Aranyalma Tagóvoda	Szilva csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	27
2022.03.08	Aranyalma Tagóvoda	Szőlő csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	29
	Aranyalma Tagóvoda	Barack csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	28
2022.03.10	Kerekerdő Tagóvoda	3 csoport (nagy csoportosok)	Március 15. - Katonadomb	24
2022.03.11	Játszóház Tagóvoda	8 csoport (nagy csoportosok)	Március 15. - Katonadomb	76
2022.03.17	Kerekerdő Tagóvoda	3 csoport (nagy csoportosok)	RIHGY	24
2022.03.18	Szent István Általános Iskola	1.d	Duna-part	28
2022.03.21	Mosolyvár Óvoda	Pillangó csoport	Duna-part	12
2022.03.22	Piros Tagóvoda	6 csoport (nagy csoportosok)	Duna-part	78
2022.03.24	Piros Tagóvoda	5 csoport (nagy csoportosok)	Duna-part	67
2022.03.25	Bárdos Lajos Általános Iskola	3.d	Rómaiak Dunakeszin	21
	Szent István Általános Iskola	4.c	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	26
2022.03.28	Szent István Általános Iskola	6.a	Életmód a régi Dunakeszin	28
	Szent István Általános Iskola	6.d	Életmód a régi Dunakeszin	27
2022.03.29	Szent István Általános Iskola	2.a	Duna-part	25
2022.04.04	Bárdos Lajos Általános Iskola	2.a	A régi Dunakeszi	21
2022.04.05	Fazekas Mihály Általános Iskola	5.b	RIHGY	25
2022.04.07	Aranyalma Tagóvoda	4 csoport (nagy csoportosok)	Sétáljunk együtt! – Lóversenypálya	27
2022.04.08	Bárdos Lajos Általános Iskola	1.a	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	29
2022.04.11	Szent István Általános Iskola	6.d	Tavaszi ünnepek a régi Dunakeszin	27
	Szent István Általános Iskola	6.a	Tavaszi ünnepek a régi Dunakeszin	28
	Szent István Általános Iskola	6.b	Tavaszi ünnepek a régi Dunakeszin	27

2022.04.12	Szent István Általános Iskola	6.c	Tavaszi ünnepek a régi Dunakeszin	28
2022.04.21	Koneli Kincsemsziget Óvoda	Cica csoport	Lóverseny	12
	Koneli Kincsemsziget Óvoda	Katica csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	18
	Koneli Kincsemsziget Óvoda	Süni csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	18
2022.04.22	Gyöngyharmat Tagóvoda	6 csoport (nagy csoportosok)	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	57
2022.04.25	Kerekerdő Tagóvoda	3 csoport (nagy csoportosok)	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	24
2022.04.26	Koneli Varázshíd Óvoda	Nyuszi csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	15
	Koneli Varázshíd Óvoda	Bagoly csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	13
	Koneli Varázshíd Óvoda	Maci csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	12
2022.04.28	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.a	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	27
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.b	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	26
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.c	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	27
2022.04.29	Mosolyvár Óvoda	Pillangó csoport	Rómaiak Dunakeszin	12
2022.05.05	Szent István Általános Iskola	4.c	RIHGY	26
2022.05.06	Bárdos Lajos Általános Iskola	3.d	Lósport	21
	Fazekas Mihály Általános Iskola	7.c	RIHGY	26
2022.05.09	Gyöngyharmat Tagóvoda	6 csoport (nagy csoportosok)	RIHGY	57
2022.05.10	Kerekerdő Tagóvoda	3 csoport (nagy csoportosok)	Sétáljunk együtt! – Belváros	24
2022.05.12	Koneli Kincsemsziget Óvoda	Süni csoport	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	18

2022.05.13	Szent István Általános Iskola	2.d	Sétáljunk együtt! – Alag	28
2022.05.16	Bárdos Lajos Általános Iskola	2.a	Sétáljunk együtt! – Műhelytelep	21
2022.05.17	Szent István Általános Iskola	2.a	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	25
2022.05.19	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.a	Sétáljunk együtt! – Belváros, Felsőtabán	27
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.b	Sétáljunk együtt! – Belváros, Felsőtabán	26
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.c	Sétáljunk együtt! – Belváros, Felsőtabán	27
2022.02.20	Bárdos Lajos Általános Iskola	1.a	Sétáljunk együtt! – Műhelytelep	29
2022.05.23	Meseház Tagóvoda	3 csoport	Lóverseny	82
2022.05.25	Csehországi Gimnázium	1 csoport	RIHGY	28
2022.05.26	Szent István Általános Iskola	1.c	Sétáljunk együtt! – Repülőtér	29
2022.05.26	Mosolyvár Óvoda	Pillangó csoport	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	12
2022.05.31	Meseház Tagóvoda	3 csoport	Lóverseny	79
2022.05.27	Széchenyi István Általános Iskola	4. a és 4. b	RIHGY	49
2022.06.02	Alagi Tagóvoda	4 csoport (nagy csoportosok)	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	47
2022.06.03	Alagi Tagóvoda	4 csoport (nagy csoportosok)	Paradicsomtermesztés a régi Dunakeszin	51
2022.06.07	Koneli Varázshíd Óvoda	Nyuszi csoport	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	14
2022.06.09	Szent István Általános Iskola	2.a	Sétáljunk együtt! – Belváros, Felsőtabán	25
2022.06.10	Bárdos Lajos Általános Iskola	3.d	Sétáljunk együtt! – Műhelytelep	21
2022.06.13	Fazekas Mihály Általános Iskola	1. na	Sétáljunk együtt! – Duna-part	28
2022.06.14	Fazekas Mihály Általános Iskola	1. a	RIHGY	27

2022.06.21	Evangelikus Egyházközség Dunakeszi tábor	nyári	Sétáljunk együtt! – Belváros	72
2022.07.08	Vivamus filii tábor	nyári	Sétáljunk együtt! – Belváros, Felsőtabán	28
2022.09.19	Szent István Általános Iskola	2.d	Szüreti mulatság	27
2022.09.20	Mosolyvár Óvoda	Napsugár csoport	Szüreti mulatság	19
2022.09.20	Fazekas Mihály Általános Iskola	7.nb	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	28
2022.09.22	Meseház Tagóvoda	1 csoport	RIHGY	28
	Meseház Tagóvoda	1 csoport	RIHGY	31
2022.09.23	Fazekas Mihály Általános Iskola	5.na	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	27
2022.09.27	Szent István Általános Iskola	2.c	Szüreti mulatság	28
	Szent István Általános Iskola	3.a	Szüreti mulatság	23
2022.09.29	Kerekerdő Tagóvoda	nagycsoportosok	Szüreti mulatság	31
2022.10.06	Meseház Tagóvoda	nagycsoportosok	Sétáljunk együtt! – Műhelytelep	54
2022.10.10	Aranyalma Tagóvoda	nagycsoportosok	Sétáljunk együtt! – Repülőtér	43
2022.10.13	Játszóház Tagóvoda	nagycsoportosok	A búzától a kenyérig	67
2022.10.14	IV. Béla Király Gimnázium	2 osztály	IV. Béla és Dunakeszi	54
2022.10.15	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.a	Sétáljunk együtt! – Duna-part	28
2022.10.17	Szent István Általános Iskola	1.b	A régi iskola	27
2022.10.18	Piros Tagóvoda	nagycsoportosok	Műhelytelep	67
2022.10.20	Piros Tagóvoda	nagycsoportosok	Műhelytelep	72
2022.10.21	Kerekerdő Tagóvoda	nagycsoportosok	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	47
2022.10.24	Bárdos Lajos Általános Iskola	2.d	Szüreti mulatság	23
	Bárdos Lajos Általános Iskola	2.b	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	27
2022.10.25	Fazekas Mihály Általános Iskola	2.a	Szüreti mulatság	28
	Krisztus Király Római Katolikus Ált. Isk.	5. évfolyam	Sétáljunk együtt! – Lóverseny	43
2022.10.27	Szent István Általános Iskola	3.b	A régi Dunakeszi	27
2022.10.28	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.a	Szüreti mulatság	26

	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.b	Szüreti mulatság	28
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.c	Szüreti mulatság	26
2022.11.03	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	2.a	A régi iskola	28
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	4.c	A régi iskola	26
2022.11.08	Szent István Általános Iskola	2.c	Hogyan éltek eleink?	28
	Koneli Varázshíd Óvoda	Nyuszi csoport	RIHGY	17
	Koneli Varázshíd Óvoda	Bagoly csoport	RIHGY	15
2022.11.11	Szent István Általános Iskola	6.a	A régi Dunakeszi	28
2022.11.14	Szent István Általános Iskola	6.b	A régi Dunakeszi	29
2022.11.15	Szent István Általános Iskola	6.d	A régi Dunakeszi	28
	Szent István Általános Iskola	6.c	A régi Dunakeszi	29
2022.11.17	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	6.a	RIHGY	27
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	6.b	RIHGY	26
2022.11.18	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.a	Hogyan éltek eleink?	26
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.b	Hogyan éltek eleink?	28
	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	3.c	Hogyan éltek eleink?	26
2022.11.21	Fazekas Mihály Általános Iskola	6.b	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	27
2022.11.24	Szent István Általános Iskola	3.a	Lósport	23
	Krisztus Király Római Katolikus Ált. Isk.	Lámpás	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	24
2022.11.25	Szent István Általános Iskola	3.b	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	27
	Mosolyvár Óvoda	Napsugár csoport	Aratás és kenyérsütés	19
	Krisztus Király Római Katolikus Ált. Isk.	Kalász osztály	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	26
2022.11.28	Aranyalma Tagóvoda	2 csoport	Aratás és kenyérsütés	57
2022.11.29	Aranyalma Tagóvoda	2 csoport	Aratás és kenyérsütés	56

2022.12.01	Fazekas Mihály Általános Iskola	2.a	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	27
2022.12.02	Bárdos Lajos Általános Iskola	3.b	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	24
2022.12.05	Szent István Általános Iskola	1.b	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	27
2022.12.07	Bárdos Lajos Általános Iskola	3.c	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	22
2022.12.08	Meseház Tagóvoda	3 csoport	A búzától a kenyérig	86
2022.12.09	Meseház Tagóvoda	3 csoport	A búzától a kenyérig	88
2022.12.13	Szent István Általános Iskola	2.c	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	28
	Szent István Általános Iskola	3.d	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	28
2022.12.16	Szent István Általános Iskola	2.d	Advent és karácsony a régi Dunakeszin	27
összesen				4611

Sétáljunk együtt! – szellemi és fizikai rekreációs és turisztikai program

A koronavírus járvány első hulláma 2020-ban megmutatta, hogy a kulturális intézményeknek új utakat kell keresniük közönségük felé. A járvány nem csökkentette a szellemi rekreáció iránti igényt, sőt, a közönség továbbra is elvárta a kulturális-művelődési intézményektől, hogy segítsék őket szabadidejük tartalmas eltöltésében. A kulturális-művelődési intézmények számára nagy kihívást jelentett az élő kulturális tevékenység alternatíváinak megteremtése. A járványügyi helyzet mérséklődése az igényeket nem változtatta meg. Továbbra is fontos, hogy az online/önállóan élvezhető kulturális élményeket kínáljunk az érdeklődőknek.

Titkos utakon az 5–9 éveseknek

A RIHGY éppen ezen igények kielégítésére alkotta meg 2020–2021-ben a *Sétáljunk együtt!* szellemi és fizikai rekreációs és turisztikai programot. Az ún. „önjáró sétáink” keretében az 5–9 éves korosztály számára a *Titkos utakon* c. helytörténeti sétafüzet jelent lehetőséget arra, hogy szüleikkel, nagyszüleikkel sétálva ismerhessék meg városunkat. A tavaly nyomtatott 1500 példány elfogyott, így idén a füzet újranyomására került sor. A füzetek elején szereplő *Túralap* kitöltésével és a RIHGY-hez való eljuttatásával a sétáló gyermekek oklevelet, illetve dunakeszi ajándéktárgyat kapnak.

Mobiltelefonos sétalehetőség (Actionbound) a 10+ korosztály számára

A 10 évesnél idősebb korosztály számára mobiltelefonra ingyenesen letölthető alkalmazás segítségével készítettem városi sétaútvonalakat. Az *Actionbound* nevű alkalmazást bármely applikációs áruházból ingyenesen le lehet tölteni. Ez is, akárcsak a sétafüzet, 6 dunakeszi helytörténeti sétát kínál:

- Dunakeszi belvárosi séta
- Dunakeszi felsőtabáni séta
- Dunakeszi-Alag körséta
- Dunakeszi alagi-majori séta
- Dunakeszi Duna-parti séta
- Dunakeszi műhelytelepi séta

Az útvonal kiválasztását követően két lehetőség közül lehet választani: online és offline módban is bejárható a séta (utóbbi esetben csak GPS-re van szükség a telefonon). Az utak folyamán helyeket kell megkeresni (GPS-koordináták alapján), a sétálók információkat kapnak a látnivalókról és feladatokat oldhatnak meg. Csak a helyszínek megkeresése kötelező elem, amelyhez az alkalmazás egy mozgó nyíllal nyújt segítséget, ez az irányt és a távolságot is jelzi. Ha a helyszínre érnek a sétálók (egy 30 m sugarú körben) az alkalmazás hangjelzést ad. Ekkor lehet továbblépni a következő feladatra, koordinátára. Az információk elolvasása és a feladatok megoldása egyénileg választható, nem kötelező elem. Amennyiben megoldják a sétálók a feladatokat, pontokat kapnak, és lehetőségük van feltölteni eredményeiket. Aki feltölti és e-mail címet is megad, annak oklevelet küldünk.

Városi sétatáblák

Azokra is gondoltunk, akik nem kívánnak mobiltelefonnal sétálni városunkban. Számukra a tavalyi 4 után idén 5 sétatáblát helyeztünk ki (Jézus Szíve-templom, Evangélikus temp-

lom, Református templom, Nepomuki Szent János-kápolna, Szent Imre-templom), amelyek információkkal, az épület belsejéről vagy történeti múltjáról készült képekkel, rövid, QR-kód segítségével lejátszható filmekkel mutatják be kulturális örökségünk egy-egy darabját.

Pályázatok

2022-ben közérdekű muzeális kiállítóhelyek számára pályázat kiírására nem került sor.

Részvétel szakmai szervezetek munkájában

Múzeumi és múzeumpedagógusi munkámat elősegítendő több szakmai szervezetnek is tagja vagyok:

- Pulszky Társaság–Magyar Múzeumi Egyesület
- Magyar Múzeumi Történész Társulatnak (MAMUTT)
- Honismereti Szövetség Pest Megyei Szervezete

Az RIHGY 2019 óta tagja a Magyarországi Tájházak Szövetségének.

2020 óta a gyűjtemény a Tájak–Korok–Múzeumok mozgalom 3154. sz. pecsételőhelye.

Együttműködés a helyi közösségekkel

A RIHGY nagy figyelmet fordít arra, hogy – igény esetén – együttműködjön a helyi közösségekkel.

Babják Színhátszó Stúdió

Az idei évben együttműködést folytattam – a köznevelési és közoktatási intézményeken túlmenően – a Babják Színhátszó Stúdióval, amely nyári színhátszó tábora Dunakeszi városává válásának 45 éves évfordulója alkalmából jubileumi műsort készített a régi Dunakesziről. A *Dunakeszi sztorik* c. kiadványra, valamint Sipos Károly: *Régi dunakeszi történetek* c. könyvére épülő, mintegy 40 perces műsor összeállításában, továbbá a kellékek és színpadi eszközök ellátásában, valamint egy rövidfilm készítésében működtem közre. Az előadás rövidített változatát a *Dunakeszi, a mi városunk – Dunakeszi 45* c. kiadványba QR-kód formájában szerepeltettük, így minden érdeklődő megnézheti a műsort.

Tóth Mariska Hagyományőrző Alapítvány

A Tóth Mariska Hagyományőrző Alapítvány feladata, hogy a régi Dunakeszin élő személyeknek, illetve történeti jelentőségű épületeknek emléket állítson. A Révész István Helytörténeti Gyűjtemény az emléktáblákra kerülő alapadatok felkutatásában, továbbá a táblák megszövegezésében nyújt segítséget az Alapítványnak.

Idén a Tóth Mariska Hagyományőrző Alapítvánnyal két alkalommal közös pályázatot nyújtottunk be a Pest Megyei Önkormányzat Civil Alapjához, amelyek keretében a gyűjtemény számára tárlókat, monitorokat, számítógépet stb. kívántunk vásárolni. Pályázatunk egyik alkalommal sem nyert.

Egyéb feladatok

Dunakeszi fejlesztések adatbázis

A 2021-ben létrehozott, a dunakeszi fejlesztéseket (<https://fejlesztések.dunakeszi.hu/>) 2010 óta tartalmazó adatbázist az idei év fejlesztéseivel kiegészítettem. 47 új fejlesztés került az idén az adatbázisba, amely jelenleg 275 tételt tartalmaz.

A munka során az önkormányzat illetékes munkatársai által feltöltött adatok és fotók alapján elkészül minden fejlesztés adatlapja, amely a fejlesztés megnevezését, címét, az átadás időpontját, a fejlesztés intervallumát, a tervezőt (ha van) és a kivitelezőt tartalmazza. Ezen felül mindegyik fejlesztésről készül egy tartalmi leírás, valamint fotókat, illetve videóanyagot (ha van) is feltöltök.

Az isztambuli delegáció dunakeszi fogadása

2022. október 2–5. között Dunakeszin tartózkodott Isztambul több oktatási intézményének delegációja. A Programiroda munkáját segítettem a delegáció tagjainak fogadásával a RIHGY-ben, továbbá dunakeszi és budapesti programjuk lebonyolításában is.

33 év – 33 történet

Dunakeszi Város Önkormányzata szerződést kötött Szentesi Zöldi László újságíróval egy, a város 1989 és 2022 közötti történetét bemutató kötet megírására. Az újságíró munkájának megkönnyítése érdekében a forrásbázis feltárásában, az egyes fejezetek megfelelő témaválasztásának elősegítésében, a hiányzó témák kitalálásában, a megfelelő interjúalanyok meglelésében nyújtottam segítséget.

Alagútlátogatás

A DMRV Zrt.-t megkeresve 2022. március 9-re engedélyt kaptunk, hogy – limitált csoportlétszámmal – meglátogathassuk a vízművek Dunakesziről a Szentendrei-szigetre vezető vízügyi alagútját, valamint ismereteket szerezhettük az itteni vízbázisról.

Deggendorfi kapcsolattartás

Dunakeszi város 2019 óta próbál kulturális és sportügyi együttműködést létrehozni a németországi Deggendorf városával. Az ehhez szükséges elektronikus és papír alapú levelek fordításában, online meeting lebonyolításában vállaltam részt.

Üzemeltetési és működéssel kapcsolatos feladatok

A gyűjtemény fizikai állapota

A Révész István Helytörténeti Gyűjtemény a régi kántortanítói házban (Szent István utca 48.) található, amelynek első, utca felőli részét 1818-ban építették. A ház építési anyagai nem alkalmasak a múzeumok és közgyűjtemények számára előírt minimális működési körülmények megteremtésére, tekintettel arra, hogy az állandó hőmérséklet és páratartalom jelen körülmények között nem biztosítható.

A gyűjtemény üzemeltetése

A gyűjtemény üzemeltetése körüli feladatokat ellátása során a különféle, a Dunakeszi Közüzem Nonprofit Kft. által szervezett, kötelező ellenőrzést végző szervek (tűzoltó, kazán, rovar- és rágcsálóirtás, stb.), illetve a közüzemi ellenőrzést végzők (villamos művek) képviselőit fogadom a gyűjteményben.

A gyűjtemény postai ügyeit meghatalmazással intézem.

Rendben tartom és locsolom a gyűjtemény udvarát. A fűnyírást a Dunakeszi Közüzem Nonprofit Kft. végzi.

Az idén az őszi időszakban jelentkező energiaválság hatására a gyűjtemény épületének fűtése gazdaságtalanná vált. A régi vályog-, illetve vegyes alapanyagú falak nem tartják meg a meleget, ráadásul energiahatékonyságot növelő burkolattal sem látható el gazdaságosan az épület. Csak gázkazán működik, alternatív fűtési mód kialakítása nem történt meg, illetve – jelenlegi ismereteink szerint – gazdaságosan nem kialakítható.

Ennek ismeretében a RIHGY november 17-én bezárt, és december 31-ig zárva is tart. Félő volt, hogy az alacsony hőmérsékletű időszakban dokumentumaink, fényképeink és tárgyaink károsodhatnak. Ennek elkerülésére a dokumentumokat és fényképeket fűtött épületbe költöztettük. A tárgyak elhelyezésére szolgáló helyiségekben rendszeresen páratartalmat mérünk, illetve heti szemrevételezéssel is figyeljük az állományt.

Rendezvények

Az RIHGY fontos feladatának tartom, hogy – lehetőségeihez mérten – részt vegyen a helyi rendezvényeken, így ismertette meg a dunakesziekkel a település történetét.

Dunakeszi Viadal

2022-ben végre ismét lehetett Dunakeszi Viadal. Ezen alkalmából a RIHGY is kitelepült a rendezvényre. Sátrunkban egy 9 roll-up-ból álló, Dunakeszi 1848/49-es szabadságharcban betöltött szerepét, az itteni eseményeket bemutató kiállítást láthattak az érdeklődők. A gyermekek számára március 15-ei lapbookkal és társasjátékkal készültünk.

2023-tól minden évben más dunakeszi általános iskola számára adjuk kölcsön a kiállítást, hogy helytörténeti foglalkozások/alternatív történelem órák keretében a diákok is megismerhessék településünk történetének e fontos korszakát.

45 éve város Dunakeszi

Vándorkiállítás

Dunakeszi várossá válásának 45. évfordulója alkalmából helytörténeti vándorkiállítás készült. A 4 db, 1000 x 1400 mm nagyságú felületen (2 db kétoldalas tábla) a Duna folyásával jelenítettük meg a város fejlődésének kronológiáját. Az egyes korszakokat az évszakok változásai érzékeltetik. A kiállítás 1977. április 1-jével indult, az utolsó esemény pedig 2022. március 5-e, a Magyarság Sportcsarnok átadója volt.

A kiállítást az év folyamán számos dunakeszi, kiemelt forgalmú helyszínre telepítették a Dunakeszi Közüzemi Nonprofit Kft. munkatársai, így a lakosság megismerhette Dunakeszi elmúlt 45 éves történelmét – képekben.

A kiállítás az év folyamán az alábbi helyszínek és időpontban lehetett megtekinteni:

kezdődá-tum	végdátum	helyszín
2022.04.02	2022.04.20	Katonadomb
2022.04.20	2022.05.02	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola
2022.05.03	2022.05.17	Bárdos Lajos Általános Iskola
2022.05.18	2022.06.01	Krisztus Király Általános Iskola
2022.06.02	2022.06.16	Széchenyi István Általános Iskola
2022.06.18	2022.07.01	Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár
2022.07.04	2022.07.18	Dunakeszi szabadstrand
2022.07.19	2022.08.02	Főtér
2022.08.03	2022.08.17	Dunakeszi-Gyártelep kis tér
2022.08.18	2022.09.07	Dunakeszi nagyállomás – Kormányablak
2022.09.08	2022.09.11	Repülőtér – Dunakeszi Feszt
2022.09.12	2022.09.18	Dunakeszi-Alsó – ALCSÓ Fesztivál
2022.09.19	2022.10.03	Szent István Általános Iskola
2022.10.04	2022.10.18	Fazekas Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola

Révész István Helytörténeti Gyűjtemény
2120 Dunakeszi, Szent István utca 48.

tel. +36 70 866 9089
e-mail: helytortenet@dunakeszi.hu

2022.10.19	2022.11.02	Radnóti Miklós Gimnázium
2022.11.03	2022.11.17	Szent Imre tér
2022.11.18	2022.12.12	VOKE József Attila Művelődési Központ
2022.12.12	2022.12.31	Casalgrande tér (adventi vásár)

Dunakeszi története 1977 és 2010 között

Florália a Duna-parton

Schirilla György idei Duna átúszását a Programiroda egy, a tavaszi római kori hagyományokhoz kötődő kis ünnepnek, a Floráliának dunakeszi megünneplésével kötötte össze. A délutáni kisrendezvény alkalmával a Floráliához kapcsolódó szokásokat ismertettem meg az érdeklődőkkel.

45 kérdés a 45 éves Dunakesziről – várostörténeti kvízzjáték

2022. január 24-én a RIHGY online kvízzjátékot hirdetett minden dunakeszi érdeklődőnek. 9 héten keresztül heti 5 kérdést tettünk fel online játszható formában a város történetével kapcsolatban. A Google dokumentum formátumú, feleletválasztós kvízzjáték mind a 9 fordulójában 52 játékos vett részt. A legjobb 12 játékos részt vehetett a 2022. április 2-ai városi születésnap rendezvényen megtartott élő kvízzjátékon, ahol a főnyeremény az Ízland Cukrászat által felajánlott 22 szeletes sajtorta volt.

XI. Dunakeszi Feszt

A RIHGY vezetőjeként részt vettem az idén első alkalommal a Dunakeszi Repülőtéren megrendezett XI. Dunakeszi Fesztben. 2022. szeptember 10-én délelőtt a városi hétpróba zsűritagjának tisztségét töltöttem be. A délután folyamán a RIHGY egy kincskereső játékkal készült a gyerekeknek, amelynek állomásai – az RIHGY sátra mellett – a VOKE József Attila Művelődési Központ, az Önkormányzat, a Dunakeszi Német Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a Kozsán Tehetségműhely sátrai voltak. A játék végén a résztvevők visszaérkeztek a RIHGY sátrába, ahol a jól kitöltött megoldólapot leadva városi nyeremények közül választhattak.

Szent Mihály-napi búcsú

A RIHGY minden évben részt vesz a városi Szent Mihály-napi búcsú rendezvényén. Az idei évben délelőtt a Hagyományok Sátrában vállaltam részt a forgatagból, míg 12 és 17 óra között a gyűjteményt látogathatták meg az érdeklődők ingyenesen, vezetéssel együtt. Az utóbbi intervallumban a Hagyományok Sátra, a Dunakeszi Technikai Kiállítás, valamint a RIHGY közös játékot is hirdetett, amelyen mintegy 200 fő (család, társaság) vett részt. Mindhárom helyszínen egy kérdésre kellett választ találni, és azt beírni a menetlevélbe. A helyszín tényleges meglátogatását pedig pecséttel igazoltuk a játékosoknak. A mindhárom helyszínt végiglátogatók és helyesen válaszolók a Hagyományok Sátrában dunakeszi ajándéktárgyak közül választhattak.

100 éve született Brusznai József dunakeszi plébános emlékkiállítás

A Szent Mihály-templom Egyházközsége emlékkiállítást szervezett dr. Brusznai József dunakeszi plébános születésének 100. évfordulója alkalmából. A kiállítás november 13. és december 18. között volt látogatható. A Révész István Helytörténeti Gyűjtemény a nála fellelhető dokumentumok, fotók és tárgyi emlékek digitalizált változatának, illetve eredetben kölcsönzésével járult hozzá a kiállítás megrendezéséhez.

Részvétel a városi helytörténeti vetélkedő megszervezésében és lebonyolításában
2022. április 6-án rendeztük meg a Városi Helytörténeti Vetélkedőt a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolában. Az eddigi évektől eltérően, a vetélkedőt hétköznap délután tartottuk, közönség jelenléte nélkül. Az egyes feladatokat forgószínpadszerűen, 15 perces forgásokkal végezheték el a csapatok. A téma *A régi Dunakeszi vallási élete* volt. A feladatok között szabadulószooba, digitális alkalmazások használatával készült rejtvény, kvíz, de hagyományos kézműves feladat, sőt, interjúkészítés volt.

A vetélkedőn elnyert ajándékok túlnyomó részét Dunakeszi Város Önkormányzata biztosította a 8 csapat tagjainak.

Publikációk, szerkesztői tevékenység

Mai világunkban egyetlen múzeum sem létezhet a helyi közösség nélkül, amelynek támogatását a fenti programok mellett, publicisztikai és médiamegjelenés révén is igyekszünk megszerezni. Tapasztalataink szerint a megjelenések alapján múzeumpedagógiai foglalkozások megtartására felkérést kaptunk és adományozók is megkeresték a gyűjteményt.

Publikációk

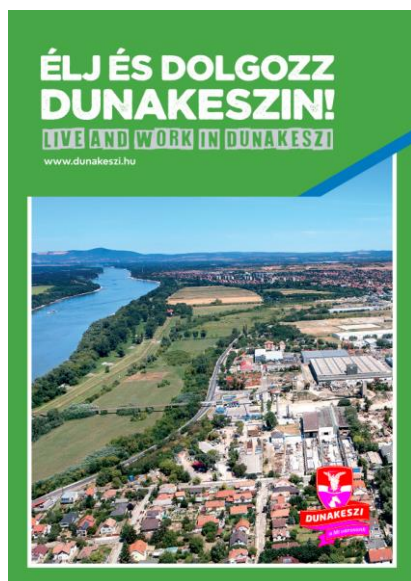
Kötetek

Élj és dolgozz Dunakeszin!

A Gregsom Hungary Kft. felajánlása nyomán született meg az *Élj és dolgozz Dunakeszin! c.* kiadvány, amely a Dunakeszin élő munkavállalók és az itt működő munkaadók közötti kapcsolatok ösztönzését, továbbá cégek Dunakeszire vonzását tűzte ki célul.

A kiadvány önfinanszírozó megoldásban készült el: a brosúrában elhelyezett üzleti reklámok bevételéből sor kerülhetett a kiadvány elkészítésére.

Képi anyaga, valamint angol–magyar kétnyelvű belíve lehetővé teszi, hogy a kötetet a hozzánk látogató külföldi vendégek számára átadjuk, továbbá a Dunakeszről külföldre látogatók ajándékba magukkal vigyék.

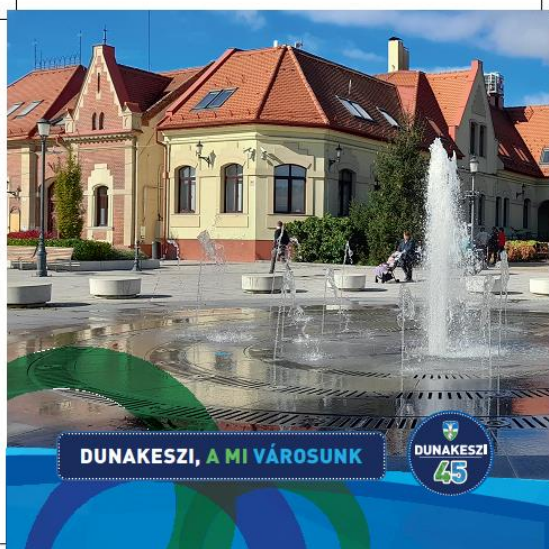
Dunakeszi, a mi városunk – Dunakeszi 45

2022. április 1-jén ünnepelte Dunakeszi várossá válásának 45. évfordulóját. Ebből az alkalomból kiadvány készült, amely a város 45 éves történetét mutatja be, kezdve a várossá válási ünnepséggel, majd az azt követő időszakokkal. A város 45 éves történelmét három szakaszra bontottuk. A három fejezet (1977–1990, 1990–2010, 2010–2022) mindegyikének elején 1-1 dunakeszi díszpolgár fogalmazta meg gondolatait a 45 éves város számára. A fejezetekben – az adott korszak történetét megjelenítő szöveg mellett – sok fotóval illusztráltuk az ekkor történt eseményeket, illetve számos dunakeszi közintézménytől és közösségtől, valamint testvérvárosainktól kértünk üzenetet. Ezeket szintén tartalmazza a kötet. A címlap belső oldalán elhelyezett QR-kód beolvasásával egy, városunk 45

éves történetét bemutató 4 perces kisfilmet tekinthetnek meg az érdeklődők, amelyet Dunakeszi közönségdíjas dalának zenei aláfestésével készítettünk el. Az 56. oldalon található QR-kód beolvasását követően a Babják Színházi Stúdió jubileumi, a 45 éves várost köszöntő ünnepi előadását tekinthetik meg a dunakesziek.

Június hónapban a polgármesteri Facebook oldalon posztot indítottunk, amely alatt a dunakesziek megfogalmazhatták, számukra mit jelent a város, a közösség. A hozzászólások közül a legjobb, Soltész Gyöngyié a kötetbe is belekerült, a többiek által megfogalmazottakból a legtöbbször előforduló kifejezések felhasználásával szófelhőt készítettünk, amely a kötet hátsó borítója lett.

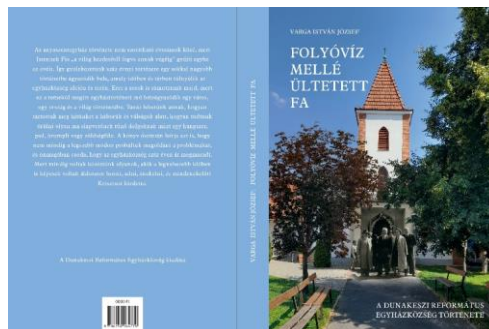
A kötet a lakosság számára 19.500 példányban készült, míg 400 példány exkluzív kivitelben is elkészült, protokolláris ajándékként.

„Folyóvíz mellé ültetett fa...” A Dunakeszi Református Egyházközség története

Dunakeszi Református Egyházközségének felkérésére 2022. március 24. és október 31. között a Varga István József sokéves kutatásainak összegzőseképpen elkészített kézirat átdolgozásával megírtam, illetve megszerkesztettem az egyházközség kezdetektől 2022-ig tartó történetét. Segítettem a képek kiválogatásában, a lábjegyzetek nagy részét elkészítettem.

Tanulmánykötet

Leányfalu Nagyközség Önkormányzatának felkérésére 2022. január 1. és május 15. között megírtam Leányfalu törökkori történetét (*Leányfalu története az oszmán korban*), amely egy településtörténeti monográfia egyik fejezete lesz.

Folyóiratok

Dunakeszi Helytörténeti Szemle

1. Dr. Bayer Emil. *Alag első községi orvosának portréja*. In: DHSZ, 15. (2022) 1. sz. 8–11.
2. A „repülő hollandi”. *Fred Taral Algon*. In: DHSZ, 15. (2022) 2. sz. 8–9.

Dunakeszi Polgár

A *Dunakeszi Polgár* számára minden hónapban készítek egy helytörténeti tárgyú cikket, amely röviden, népszerűsítő formában mutatja be Dunakeszi történetének egy-egy szeletét. Az idei évben 12 helytörténeti tárgyú cikket írtam a lapnak.

1. *A dunakeszi dunai alagút*. In: DP, 23. (2022) 1. sz. 23.
2. *Gróf Pejacsevich Albertné rövid portréja*. In: DP, 23. (2022) 2. sz. 23.
3. *Révész István dunakeszi plébános, mint „homo politicus”*. In: DP, 23. (2022) 3. sz. 23.
4. *Baránszky László Dunakeszin*. In: DP, 23. (2022) 4. sz. 23.
5. *Város születik*. In: DP, 23. (2022) 5. sz. 23.
6. *Mesélő fényképek: A főherceg és a kántortanító*. In: DP, 23. (2022) 6. sz. 23.
7. *185 éve született gróf Károlyi Gyula, a Magyar Lovaregylet egykori elnöke*. In: DP, 23. (2022) 7. sz. 23.
8. *53 éve táboroznak a dunakeszi gyerekek a Duna-parton*. In: DP, 23. (2022) 8. sz. 22–23.
9. *A dunakeszi református gyülekezet hollandiai kóruskapcsolata*. In: DP, 23. (2022) 9. sz. 23.
10. *Szőlőművelés a régi Dunakeszin*. In: DP, 23. (2022) 10. sz. 23.
11. *100 éve született dr. Brusznay József*. In: DP, 23. (2022) 11. sz. 23.
12. *Város született*. In: DP, 23. (2022) 12. sz. 23.

Szerkesztői tevékenység

1. *A Dunakeszi Helytörténeti Szemle* 2022. évi számainak szerkesztése, ezáltal Lőrinc Róbert főszerkesztő munkájának segítése.

PR és marketing

Az idén az ATV/Hír TV számára készült *Hazahúzó* c. műsorban Dunakeszi római kori és 18. századi történetéről nyilatkoztam. A Duna TV-nek egy, a Dunakanyar fontosabb templomait bemutató műsor számára a Szent Mihály-templomról, valamint az Alagi-majori templomromról meséltem.

Az RIHGY továbbra is jelen van minden olyan portálon, amely múzeumokkal, kultúrával, helyi közélettel foglalkozik (utazzitthon, ilovedunakanyar, programturizmus, dunakeszi.varosom.hu, dunakeszi-online.com, museum.hu, dunakeszi.kornyeke.hu, stb.). A gyűjtemény profilját ezeken az oldalakon rendszeresen frissítem.

A gyűjtemény Facebook oldalára a foglalkozásokról, illetve a gyűjteményen belüli történésekről, eseményekről töltök fel információkat. Ezeket a legfontosabb dunakeszi Facebook-csoportokban megosztom (I love Dunakeszi, Dunakeszi Tóváros, Dunakesziek, Dunakeszin élünk :-), Dunakesziek – 2.0, Szeretem Dunakeszit, Dunakeszi az otthonunk, Dunakeszi baba-mama, Dunakeszi Polgárai stb.) megosztom. ([https://www.facebook.com/pg/RIHGY/posts/?ref=page internal](https://www.facebook.com/pg/RIHGY/posts/?ref=page_internal))

A Dunakeszi Anno ([https://www.facebook.com/pg/dunakeszianno1/posts/?ref=page internal](https://www.facebook.com/pg/dunakeszianno1/posts/?ref=page_internal)) elnevezésű facebook oldalra rendszeresen töltök fel régi dunakeszi képeket.

A helyi médiában és a Programiroda által üzemeltetett Facebook csoportokban és a városi honlapon minden fontosabb, a gyűjteményt érintő hírt közzé teszünk.

Dunakeszi, 2022. december 21.

Dr. Kerekes Dóra
gyűjteményvezető

